

Toimetuse ja talituse aadress: „Postimehe“ toimetusele Tartu. — Kõnetraat nr. 80. Telegrammi-aadr.: Postimees Tartus.

Toimetuse kõnetunnid: Riiklikult. nr. 9, lehe toimetuses igal äripäeval kella 12—2 lõunani. Päätoimetaja kõnet. 12/4—2.

Käsitöölised mitte-kirjastajate poolt arwatakse hinna alla, kui neile tasundamine peale on kirjutatud. Sõnumid ja kirjed peavad tohida „Postimehest“ ainult allikalt nimetades võtta.

Lasteleht maksab 1/2 a. 6.00 penni, on ainult „Postimehe“ kaasanenda tellitaw.

Tellida võib lehte igast päewast alates kuni iga kuu wilmase päewani. Aadressi muutmise korral tuleb 5 marka maksta ja wana aadress üles anda. Saatmata-jäänud numbrid saadab lehe talitus ainult 14 päewa jooksul peale numbri ilmumise maksuta järele.

„Postimehe“ tellimisehind kuus:

Kodumaale: (Talitusest ise ära wiles: 68 marka. Postiga koju kätte saates: 75 marka.)

Wäljamaale: 100 marka.

Kuulutuste weeru millimeeter 3 mkr., lehe eesotsas 6 marka ja teksti keskel 7 marka; kuulutuse hind on ka laupäeval sama suur kui muil päewil. Wäljamaa kuulutuste hind kahekordne. Eelmise päewa õhtuni ülesantud kuulutused ilmuvad järgmisel päewal.

Kommunistid Pihkwa piiril Pihkwa kivitöö lühedal meie piirivalwuritele kallale tungnud. Tulewahetusel üks kommunist haawata saanud.

Konwerents lepingu tegemiseks Gesti ja Ukraina wahel alganud.

Jätkirääkimised Gesti-Prantsuse kaubalepingu tegemiseks algamad 27. oktoobril.

Kaasaotustele ehitajate laialisem koosolek rahaministeeriumis. Märgi majanduse-nõukogus Pärnu-Tallinna kiisaroopalise raudtee toetamise küsimust harutatud.

Kaks Prantsuse sõjalaewa tuleb nowembri kesk- ja Tallinna külastäigule.

Kirjanik Ado Reinwald nõdrameeseks jäänud.

Berliini sennawakimistest sotsialistid lüüa saanud.

Saksamaa walituse tagasiastumise küsimus pääwalorral.

Angari wabatahtlikud ja riigi mäed Austria wägedele kallale tungnud.

Maailma sotsialistide erakond 3. internatsionaalist lahkunud.

Alaksim Gorki Helsingis joudnud. Ta oisib Euroopas Wene teaduslikkude käsitöölised kirjastajaid.

Jesse ei olewat mitte ära tapetud, waid wiidawat praegu Tafflendis.

Eesti walituse leping Rooma paawstiga.

Eesti walitusele on wimalusel ajal kige palju kõnainet annud, muu seas ka selle poliitika käsitamine Eestimaa juhtes. Ja nimelt on meie poliitika kige terget järeleandmist ja plaanita asjaajamist Eesti wälistas ette heidetud, millest ka Eesti järeleandmatust piiride dienamisel hoopis jät. Et Eesti lepingute tegemisel ka järele andma walmis on, järele andma üegi meie asja arusaamata mõõdu, kui tema riiklikud huwid kas tõsi-ke wõi aga ettejuhatatud hädahoos on, seda näitab Eesti leping Rooma paawstiga.

Eesti walitus on paawstiga niisuguse lepingu teinud, kus tema oma riikliku ju- werniitendi tähtsusest ajakohaselt loobub ja paawstiga niisuguse wahellegamiise diguise Eesti hiiemistades asjadesse annab, nagu seda Rooma kuuria ainult ujujuse mõju all jeta- wal tehesjal teostada mõis.

Lepingu järele saab paawst nimelt di- guise Eetgalliasse ja ülepea Eestimaa, kus rohkesti katoliiku usku elanikke on, omalt poolt peaaegu abipilekspe ametsise panna, need omalt poolt jälle preestrid ametsise määrata, ilma et Eesti walitusel seal mi- dagi ütelda oleks, neid kinnitada wõi mitte kinnitada. Ja need kirikameestid, peale piiskoppide, kes lätelased peawad olema, wõinaw ka wäljamaalased olla, ei tarwitse mitte Eesti alamadik olla. Kuib Eesti walit- tus peab nalle palja makama. Wende kir- kuteenrite diguise käimad Eesti kodanikkude diguistest weel etegi, sest Eesti walitusel ei ole diguist neid üegi kirikutegude eest wangi panna. Kui nad kirikutegude eest jüübi mõistatse, on neil digus oma wangiaga, mis kohus wast mõistab, 1000 f r i s ära istuda, j. o. seal lõbusalt mõõda saata. Eesti walitus kohustab ennast katoliiklastele mias äst kirikut andma, millest põline Euteruse Jakobit kirik on määratud, kus ka Eesti Euteruse uju Riia kogudus enne sõda oma jumalateenistust pidas. Kõik katoliiku waimulikud ordu, nii siis muude seas ka jesuiidid, kes suuremalt ajast Euroopa kul- turaalidest on wälja astud, saawad Eetis- wõimegustemise wõimaluse. Eestimaa aju- tatasse Eesti walituse kulu katoliiku usku waimulikele seminari, kus teelatud on Eesti keeles filosofo- fiat ja usupetust õpetada. Et teegi riik ära teibda lajes oma piirides riigiteeles õpetust anda, lohtis moodfates rahwariikides küll täiesti unicast olla. Peale filosoofia ja usupetuse waimulikus semina- ris ju suurt midagi õpetada ei ole, wahes- malt mitte midagi tähtsat, mis noori kiriku- teenrid meelsuse ja iluawastate poolt kaswa- taks. Et paawstil piiskoppide kaudu luba on waimulikkude piiramata arwul ametsise panna ja nende palgad maffa tulewad, siis on selle lepingu läbi Eesti rahwa eelarwe digus tuntawalt tõusnud ja katoliiku kirik teiste ujuumistade kõrwal täiesti eesdigustat- tud jettuukohta seatud. Seft Eesti ajutaw kogu kawatseb üldijelt uju ja kiriku lahuta- mist, j. o. et taha. Euteruse ja Greeta dige- usu kiriku teenritele mitte riikliku palga maffa ja Eesti muareform wõtab Euteruse kiriku maad ära riigile. Wõimend miljonid tuleb Eesti selle lepingu põhjal ühekorjeks jisse- seadeks katoliiku kirikule maffa, ja Eesti eel- arwet koormab iga aasta soomustatud kato- liku kiriku kulurwe, mille kohta rahwajaa- bikutel midagi ütelda ei ole.

Mis junnib nüüd Eesti wälis- ja peami- nistri paawstide niisuguseid kuulmata ja- relandmist tegema? See on waga huwi-

taw mitte üksi Eetile, waid ka tema lähe- matele naabritele.

Kahilemata on jita soom uuesti juure- saadud Eetgalliat jätawast Eesti külge kitta ja propagandist Poola poolt wõimatuses teha. Teatawasti junnitas Eetgallia, kus ka mitte wahes poolatad ei ela, kus palju wenelaji ja ainult wahem aja katoliiku usku lätelaji elab, Poola ja Eesti wahel sefetuusi ja nuf- rufi. Poolatad kaebafid, et Eesti walitus poolatad Eetgallias taga kufab, Poola koole julus jne., kuna lätelased jälle Poola kihu- tustööd seal arwafid märkawat. Sinna juure tult weel Eetgallia nõudmine temale autonoomiat anda.

Nagu Eetis kaunis suure mõjuga Dr. Paul Schiemanni häälelenda „Jig. Hunds- fchau“ arwab, näitab Poola wälispolitiika kuzs sinnapoole kalduwat, et tulewikus mitte üksi Prantsuse peale toetada, waid li- gibasle lepinguase astuda n. n. wälise-lli- duga, selle jetta kiti lünnaslaawilased kuulu- wad, nimelt Eetgallia-Eetgallia ja Jugo- Slaawia. Wendes riikides elab teatawasti eadsi panslawism, kiti-Slaawi pühed, mille peja enne Wenenaa, nüüd Wene emigran- tide mõjul Serbias, Belgabias olewat. Teatawasti teeluwad need riigid praegugi weel Gesti, Eetis ja Eeetud tunnistamast, jett ei nemad suurema Slaawi riigi, Wenenaa ülesehitamist tema endistes piirides unis- tanaw. Kui Poola nüüd nendega ligemaase lepinguase astub, siis on loomulik, et tema ka panslawismi mõttele ligemalt astub, mis jeta tähendab, et ta Gesti-Eetis ijeleuuse peale teise filmaga waatama hakkats ja tol- torral Eetgallia Poola kige lütmune pää- watorrale mõis teftda. Mita Saksia leht ei lähe oma kombinatsioonides muibugi mitte awalikult niilangele, kuid üigelt, mis ta Poola ja wälise-lliidu liginemist jutas- tab, on niisugused järeldused loomulikud, ijeleuans weel, kui neid kirju meele tule- tame, mis Eetis Wenden Gesti jette ma- teeria üle kirjutas, nimelt misuguse tähen- duse tema andis Poola eistaja puubumijele rahwasteliidu koosolekult, kus Gesti ja Eesti wastuõtmist rahwasteliitu hääletati.

Oja jellest kirjutust näitab ka lütmwale herrale Meijerowitzi kontidesse lütmud ole- wat. Ja jita toetuse õjimine katoliiku kuuria poolt.

Meie arust näewad Eesti naabrid jita asja kuzjemas walguises, kui ta tdepoolelt on. Et poolatad kiti slaawlaste pajunasse puhumijele ajufid wanas Eetislaawlaste mõttes, j. o. Wenenaa juhtimise all, jeta mõitda oltis täitja absurd, jett siis oleks ta Poola ije endijel komet hädahoos, jett meie tame, kuidas Wene endine walitus Eetislaawlaste mõtteft aru jai. Suur- wenelased tahjuid kiti Slaawi suguharufid eniesse ära jutatada. Baltani slaawilased ei ole jeta Slaawi wennaastust eemal olles nii palju tunda saanud, kui Poola ja Ukraina, jellepärast wõib jee möte neid weel waimustada, eht küll nemadki piiskop Gulgutuse aega Gulgutis iluafija päiwil omale meele wõitjuid tuletada, niijama nagu bulgaarlased jeta aega meele tuleiawad, kus Wenenaa neid „wabastat“ ja ehtalgelt jett kuraatori aja etendas.

Meie arwates ei tule Poola liginemist wälise-lliidule mitte-waenuilikut wastu- wõtta. Kui Poola ühendust jattub luua wälise-lliiduga, siis meie arwates jett jett- lerts, et kui üige tugewam Slaawi rahwa- peres, peale Suur-Wenenaa, wälise-lliitu-

Wiru maafonnawallitus wajas kontrolööri.

kes raamatupidamises täiesti wõimud ja majandusli- kes küsimustes kompetent. Walitusele eluhoofit- duse ja tunnistuste häälejärga jennist teenist- tohtadest adreffeerida Wiru maafonnawallituse weni- jontommisjoni eistmehele A. Ettemannile jettgi alenit.

Wene mõju ajemel oma mõju alla jada- tahab ja nimelt neid Suur-Wene waimus- tustest arstida.

Wõib olla, on lätelastel, selle suurem oja, Kuramaa ja Eetgallia, ajalooliselt kord Poola alla kuulufid, rohsem põhjust Poola- maad karta. Meie arust on need õhufid Rooma kuuriale asjata toobud. Wõib olla, on seal ojaene ka hra Meijerowitzi piib- mistest warjul, iga henna eest Euroopa poliitikat ojaada ja lepinguid jettimida, mis kiti jett Eesti poliitikaft üle ulatastid. Kuib leping Roomaga ei ole igatahes mitte leping, mis Eesti preestrii mõis tääta.

Ja on täitai ka wististi kahjulit Eesti ijeepoliitikaft. Kui ka arwama peats, et Eesti jettiaalibemofraadib, kes üige elawa rahwuslase tundege on, selle teftajalise lepingu Eetla-Eetwija loomise mõttes alla neelawad, siis saab jee leping tingimata hõõrumist tooma Eesti jattelaste, junnide ja wenelaste kesel, kellega lätelased nende arwu ja mõju poolt junnituid tõijemalt rehfen- dama, kui meil Gestiis oma wahemustate wahemustarahwastega. Ja mitte ainult hõõ- rumist ei tule wahemustarahwastega, waid ka Eesti oma kirikuluga, jeta jee katoliiku kiriku eesdigustatud jettuufit jettugi ei rahulda.

Uuemate teadete jätti ongi juba Eesti em. Euteruse uju konfistoorium täits koo- seftus ameti maha pannud, jett et tema Jakobit kiriku ärawõtmisega Riias ja selle üleandmisega katoliiklastele jettugi leppida ei wõit. Ja konfistooriumi tagasiastunud liigete jett on niisuguseid Eesti patriote, nagu konfistooriumi wälisepreftent pastor Dr. Waldon ja preftent adwokaat Kasbin.

Mi näeme, et Eesti wälis- ja ijeepoli- tika kerulifim on kui meele oma. Üht peafime aega lätelastel küll õppima: tähelepanefut rahwa hingeeu wastu. Mis lätelastel Eetgallia, on meil iigi- kaudu Peetertina. Et jeta uuesti lütmunud piirimad ta hingelift Wana-Gestiiga kitta, tuleb jettude jettuufele kooli ja kiriku asjus, mis ujuufetuse jettuufid, tingimata wastu tulla, nagu ka wastu tulema peab terwe rahwa meeleolule jelles asjas. A. J. 16. X. 21.

Päewauidised.

Jätkirääkimised Gesti-Prantsuse kaubalepingu tegemiseks alga- wad 27. okt.

27. okt. on Pariisist esimene koosolek Gesti-Prantsuse kaubalepingu tegemiseks. Gesti eistajateks on jattid A. R. Jutta, kaubandusministeeriumi tööstuse wanem inspektor O. Krusenstjern ja kaubandusmi- nisteeriumi nõunik Wiltwig. (Eta.)

Konwerents lepingu tegemiseks Gesti ja Ukraina wahel alanud.

17. okt. 17. okt. Eile algas konwerents lepingu tegemiseks Gesti ja Ukraina wahel. Ukraina eistaja on juri- Mihailowitzi Kotsjubinski; meie poolt jaa- bik Wares ja jattkonna nõunik Wellner. Gijemel koosolekul wõeti kuus lepingu pa- ragrahufi wastu. Järgmine koosolek 19. oktoobril. Kõik koosolekul peetafse Gesti jattkonna ruumides. (Eta.)

Märgi majandusnõukogu koos- olek.

Eile õhtul arapetud riigi majandusnõu- kogu koosolekul oli harutufel jellekohajale alamkommissjoni õtus Pärnu-Tallinna jett- jattõppalisse raudtee jättberhitamiste tawa asjus.

Alamkommissjoni arwates on Pärnu- Tallinna Eetgallia raudtee üige suurem puubus weo wõimatuses mõrtus. Selle kõi- waldamine oleks kige obawamini läbimi- dam, kui riigi Eetgallia raudteelt weerewat materjali üle antaks, on ju jeta jett rohket arwul. Alamkommissjon ei pea jattat üleandmist aega enne wõimalikust, jett wahetord jelle raudtee ja riigi wahel täiesti jettjutud ei ole.

Peale weerewa materjali üleandmist oleks Pärnu-Tallinna Eetgallia raudteel alam- komisjoni arwates tarwis kreetit ainult jelle weerewa materjali ja tee põllschituse kapital-remondis. Kallafute ja jitti muu- mist et leia alamkommissjon tarwilikust. Põobaste wahetus peats ainult ojalift ja jätt-jättut läbi wiidud jaama.

Märgi majandusnõukogu õtustas: 1) Alamkommissjoni õtust Wabarigi Walit- sule ebaft anda, 2) jottu awatada, et Pärnu-Tallinna Eetgallia raudtee ja riigi diguiline wahetord wõimalikult pea lahendatud jattis; jellest lahendamist ära- rippumata jottutada, et Wabarigi Walit- sus ajawitmata wõimaldaks Pärnu-Tallinna

Tänaft lehte on 6 lehetülge.

APOLLO

18., 19., 20. ja 21. okt. s. a. — Kõige parem seninähtud lõõkpilt!

Paljude, paljude soovil!

Paljude, paljude soovil!

MADAME DUBARRY

(Ludwig XV. armuke.)

Hiiga ajalooline draama 7 suures osas. Prantsuse kuningakoja hiiglus, uhkus ja kuriteod. Prantsuse rewolutsioon, Bastilli kindluse ärawõtmine ja muud suurepäralsed momendid. Madame Dubarry osas **Pola Negri**, kuningas Ludwig XV osas Emil Jannings (mängis Dantoni osa), Harry Liedtke ja Reinh. Schünzel.

Pilti saadab pildikohane muusika.

Piletite hinnad harilikud.

Esimene Eestimaa Mehaaniline Saapawabrik

„ESTOKING“

TALLINNAS,

wajab kohe

wäljaõppinud pealsetegijaid (juurelõikajaid ja stepijaid).

Palk hea. Esimeses järjekorras saawad kohti isikud, kes ennemalt saapawabrikutes töötanud. Teatada kirjalikult ehk isiklikult wabriku juhatusesele.

Tallinnas, Suurel Tartu maanteel nr. 61-c.

W. Sammani ja A. Rulli

Kuwitaja. Aabits ja lugemik.

1-ne jagu. 1-se õpeaasta jaoks.

Tellimised jatta kirjastuse pealadusse Tartu, Tähe tän. nr. 80, S. Samman.

Restoraan „Reform“

Teisipäewal, 18. oktoobril

kontsert-kabaree awamine

suurepärase eeskawaga. Pealinnaletest lugupeetud: 1) **humorist Lussien**, 2) **pri. Dollina** mustlaste romansid, 3) **pri. Forrelli** uuemad baletti-tantsud, **pri. Mara** — rahwuslised tantsud, **pri. Ohaka** — Eesti laulud. Conferancie hra Lussien.

Eeskawa 2 suures osas. Muusika keila 1/2 õhtul. Kontserdi algus kell 8.9. Sisseminek hinnata. Einelaua hinnad harilikud. Direktsoon.

„Wanemuise“ einelaud

Aia tän. nr. 4,

soowitab maitsewaid lõunasööke, 2 toitu ja kohwi, à 35 marka. Rikkalik leit. a ja carte igal ajal. 9—12 igaõhtune kontsert suure kunstnikkude huiga poolt.

Kisaroopalisele raudteele saada hädatarwilift teooriumil jettaristatus kommunistide jatt weerewat materjali riigi kisaroopaliste raudteede tagawaradest — rendi alusel. Teise küsimusega oli pääwatorras kau- bandus- ja tööstusministri ettepanel Narwa hädre-eklektijaama tehnilise ning finansilise projekti kottuseadmisle üle lepingu tegemine „Etemens Echudert Wettega“. Et aga kaubandus- ja tööstusministeeriumi eistaja koosolekule ei olnud ilmunud, siis jai jee küsimus läbi harutamata.

Laewamaafikude jettis oli riigi majan- dusnõukogu poole pööratud soowiawaldus- jega, et jettile wõimaldatsat nõukogu töö- det oma eistaja kaudu oja wõtta. Majan- dusnõukogu kitiis ettepanud soowi heats. —ar.

Kommunistid Pihkwa piiril Pihkwa kivitöö lühedal meie piirivalwuritele kallale tunginud. Tulewahetusel üks kommunist haawata saanud.

Petserist, 17. okt. Eile õhtul tun- gis Eetgallia küla piirikannas meie terri- Ballinurim.

pendiumid määratud ja kes operatsiooni
võrdsust on. Teadustöötajate järele on:
Mõtteadustöötajad: stipendiaatid — 11,
Tööstustöötajad: — 2;
Stuudiumitöötajad: stipendiaatid — 21,
Tööstustöötajad: — 13;
Mõtteadustöötajad: stipendiaatid — 69,
Tööstustöötajad: — 14.

mitteminist'iga kaitse loomise
 nimel, ja Lariis elamiste tunne-
 tus Jakob Koosapoe'gi nimel.
 Kuja' leibjat palatiste tunnistu-
 sed ja paberid ära tuua üs tü-
 rex. 19, poobi, Raha jääb leibjale.

1. Accounting, Finance, Marketing, Operations, Human Resources